

กรมศิลปากร

รายงาน

การเดินทางไปราชการ ณ ประเทศญี่ปุ่น

ของอธิบดีกรมศิลปากร และคณะ

ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๘ (รวมวันเดินทาง)

จัดทำโดย

กลุ่มแผนงาน โครงการและวิเทศสัมพันธ์

สำนักบริหารกลาง

กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม

รายงานการเดินทางไปราชการ ณ ประเทศญี่ปุ่น

๑. ชื่อโครงการ การเดินทางไปราชการเพื่อร่วมงาน Thailand Festival 2025 ณ จังหวัดซากะ เข้าร่วมพิธีเปิดนิทรรศการพิเศษเฉลิมฉลองครบรอบ ๒๐ ปี การก่อตั้งพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ คิวชู และดำเนินโครงการแลกเปลี่ยนวิทยาการและวัฒนธรรมไทย - ญี่ปุ่น

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อเข้าร่วมงาน Thailand Festival 2025 ณ จังหวัดซากะ
- ๒.๒ เพื่อเข้าร่วมพิธีเปิดนิทรรศการพิเศษเฉลิมฉลองครบรอบ ๒๐ ปี การก่อตั้งพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ คิวชู
- ๒.๓ เพื่อศึกษาแหล่งวัฒนธรรมและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของจังหวัดซากะและจังหวัดฟูกูโอกะ
- ๒.๔ เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทย - ญี่ปุ่น ผ่านการหารือความร่วมมือด้านศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดซากะและกรมศิลปากร
- ๒.๕ เพื่อศึกษาการบริหารจัดการภายในพิพิธภัณฑ์ อาทิ เทคนิคและรูปแบบการจัดแสดงนิทรรศการ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการนำชม ตลอดจนการดูแลรักษาโบราณวัตถุในคลัง

๓. กำหนดการ ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๘ (รวมวันเดินทาง)

๔. สถานที่

๑. Kyushu Ceramic Museum
๒. Yoshinogari Historical Park
๓. Saga Castle History Museum
๔. Saga Prefectural Nagoya Castle Museum
๕. Hikiyama Exhibition Hall
๖. Karatsu Castle
๗. Kyushu National Museum
๘. Kanzeon-ji Temple
๙. Kumamoto Castle
๑๐. Zendo-ji Temple

๕. หน่วยงานผู้จัด The Saga Prefectural Government ประเทศญี่ปุ่น

๖. หน่วยงานสนับสนุน -

๗. กิจกรรม

วันศุกร์ที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๔

เวลา ๒๒.๐๐ น.

คณะ ๑ พร้อมกัน ณ เคาน์เตอร์ A ประตู ๑ สายการบินไทย

วันเสาร์ที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๔

เวลา ๐๐.๕๐ น.

คณะ ๑ ออกเดินทางจากท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ ไปยังเมือง
ฟูกูโอกะ ประเทศญี่ปุ่น โดยสายการบินไทย เที่ยวบินที่ TG 648

เวลา ๐๘.๐๐ น.

เดินทางถึงท่าอากาศยานนานาชาติฟูกูโอกะ ประเทศญี่ปุ่น

เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๐.๓๐ น.

เดินทางออกจากสนามบินไปยัง Kyushu Ceramic Museum

เวลา ๑๐.๓๐ - ๑๒.๐๐ น.

เยี่ยมชม Kyushu Ceramic Museum

เวลา ๑๒.๐๐ - ๑๓.๑๐ น.

รับประทานอาหารกลางวัน

เวลา ๑๓.๑๐ - ๑๔.๑๐ น.

เดินทางไป Yoshinogari Historical Park

เวลา ๑๔.๑๐ - ๑๕.๔๐ น.

เยี่ยมชม Yoshinogari Historical Park

เวลา ๑๕.๔๐ - ๑๖.๑๐ น.

เดินทางไป Saga Castle History Museum

เวลา ๑๖.๑๐ - ๑๗.๑๐ น.

เยี่ยมชม Saga Castle History Museum

เวลา ๑๗.๑๐ - ๑๘.๓๐ น.

เดินทางไปงาน Thai Festival in Saga และงาน Saga Saiko Festival

เวลา ๑๘.๓๐ - ๑๙.๓๐ น.

ร่วมพิธีเปิดงาน Thai Festival in Saga

เวลา ๑๙.๓๐ - ๑๙.๔๐ น.

เยี่ยมชมการออกบูธงาน Thai Festival in Saga และงาน Saga Saiko Festival

เวลา ๑๙.๔๐ - ๒๐.๑๐ น.

เดินทางไปงาน Saga Saiko Festival

เวลา ๒๐.๑๐ - ๒๑.๓๐ น.

รับประทานอาหารเย็น

เวลา ๒๑.๓๐ น.

เข้าโรงแรมที่พัก Hotel New Otani SAGA

เวลา ๒๒.๐๐ น.

คณะ ๒ พร้อมกัน ณ เคาน์เตอร์ A ประตู ๑ สายการบินไทย

วันอาทิตย์ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๔

เวลา ๐๐.๕๐ น.

คณะ ๒ ออกเดินทางจากท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ ไปยังเมือง
ฟูกูโอกะ ประเทศญี่ปุ่น โดยสายการบินไทย เที่ยวบินที่ TG 648

เวลา ๐๘.๐๐ น.

คณะ ๒ เดินทางถึงท่าอากาศยานนานาชาติฟูกูโอกะ ประเทศญี่ปุ่น

เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๐.๓๐ น.

เดินทางไป Saga Prefectural Nagoya Castle Museum

เวลา ๑๐.๓๐ - ๑๒.๐๐ น.

เยี่ยมชม Saga Prefectural Nagoya Castle Museum

เวลา ๑๒.๐๐ - ๑๓.๓๐ น.

รับประทานอาหารกลางวัน

เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๓.๔๐ น.

เดินทางไป Hikiyama Exhibition Hall

เวลา ๑๓.๔๐ - ๑๔.๔๐ น.

เยี่ยมชม Hikiyama Exhibition Hall

เวลา ๑๔.๔๐ - ๑๔.๕๐ น.

เดินทางไป Karatsu Castle

เวลา ๑๔.๕๐ - ๑๕.๕๐ น.	เยี่ยมชม Karatsu Castle
เวลา ๑๖.๐๐ น.	เดินทางไปเมืองคิวชู
เวลา ๑๗.๓๐ - ๑๘.๓๐ น.	รับประทานอาหารเย็น
เวลา ๑๘.๓๐ - ๒๐.๐๐ น.	เข้าโรงแรมที่พัก Hotel Nikko Fukuoka (อธิบดีกรมศิลปากรและผู้อำนวยการ สำนักบริหารกลาง) และ Hotel Wing International Select Hakata Ekimae (คณะส่วนที่เหลือ)

วันจันทร์ที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๔

เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๐.๐๐ น.	เดินทางไปยังพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ คิวชู
เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๑.๓๐ น.	เยี่ยมชมระฆังผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ คิวชู
เวลา ๑๑.๓๐ - ๑๒.๓๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน
เวลา ๑๒.๓๐ - ๑๔.๐๐ น.	ร่วมพิธีเปิดนิทรรศการพิเศษเฉลิมฉลองครบรอบ ๒๐ ปี การก่อตั้ง พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ คิวชู
เวลา ๑๔.๐๐ - ๑๔.๓๐ น.	การแสดงเพื่อรำลึก โดยคุณโทกิ ฮิดะกิ
เวลา ๑๔.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.	ชมนิทรรศการพิเศษ “โฮเน็นและพุทธศาสนาแดนบรืสุทธ” และห้องนิทรรศการ แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม
เวลา ๑๖.๓๐ - ๑๘.๐๐ น.	กลับโรงแรมที่พัก / รับประทานอาหารเย็น

(เฉพาะอธิบดีกรมศิลปากร และผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง)

เวลา ๑๘.๐๐ - ๑๘.๓๐ น.	ออกจากพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ คิวชู ไปยังท่าอากาศยานนานาชาติฟูกูโอกะ
เวลา ๒๑.๐๕ - ๒๒.๔๐ น.	เดินทางจากเมืองฟูกูโอกะไปยังกรุงโตเกียว โดยสายการบินเจแปนแอร์ไลน์ เที่ยวบินที่ JL 332

วันอังคารที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๔

เวลา ๐๑.๒๐ - ๐๕.๕๐ น.	เดินทางจากกรุงโตเกียวกลับประเทศไทย โดยสายการบินเจแปนแอร์ไลน์ เที่ยวบินที่ JL 033
เวลา ๐๕.๕๐ น.	เดินทางถึงท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ โดยสวัสดิภาพ (คณะส่วนที่เหลือ)
เวลา ๐๘.๐๐ - ๐๘.๓๐ น.	เดินทางไปยังพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ คิวชู
เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๒.๐๐ น.	สำรวจศึกษาภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ คิวชู (โครงสร้างแยกแผ่นดินไหว พื้นที่จัดเก็บ สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการอนุรักษ์/ฟื้นฟู และลานบรรทุก)
เวลา ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน
เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.	สำรวจศึกษาภายในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ คิวชู (ต่อ)

เวลา ๑๕.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.	เยี่ยมชมบ้านพิพิธภัณฑ์ของวัดคันชะออนจิ
เวลา ๑๗.๐๐ - ๑๘.๓๐ น.	กลับโรงแรมที่พัก / รับประทานอาหารเย็น

วันพุธที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๔ (เฉพาะผู้อำนวยการกลุ่มนิติการ)

เวลา ๐๘.๐๐ - ๐๙.๓๐ น.	ออกจากโรงแรมที่พักไปยังท่าอากาศยานนานาชาติฟูโกะ
เวลา ๑๑.๓๕ น.	เดินทางกลับประเทศไทย โดยสายการบินไทย เที่ยวบินที่ TG 649
เวลา ๑๔.๕๕ น.	เดินทางถึงท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ โดยสวัสดิภาพ

(คณะส่วนที่เหลือ)

เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๐.๐๐ น.	เดินทางไปปราสาทकुมาโมโตะ
เวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	เยี่ยมชมปราสาทकुมาโมโตะ
เวลา ๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน
เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.	เดินทางไปยังวัดเซ็นโดจิ
เวลา ๑๕.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.	เยี่ยมชมวัดเซ็นโดจิ
เวลา ๑๖.๐๐ - ๑๗.๓๐ น.	กลับโรงแรมที่พัก / รับประทานอาหารเย็น

วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๖๔ (คณะส่วนที่เหลือ)

เวลา ๐๘.๐๐ - ๐๙.๓๐ น.	ออกจากโรงแรมที่พักไปยังท่าอากาศยานนานาชาติฟูโกะ
เวลา ๑๑.๓๕ น.	เดินทางกลับประเทศไทย โดยสายการบินไทย เที่ยวบินที่ TG 649
เวลา ๑๔.๕๕ น.	เดินทางถึงท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ โดยสวัสดิภาพ

๘. คณะผู้แทนไทย

คณะที่ ๑

กรมศิลปากร

๑. นายพนมบุตร จันทรโชติ	อธิบดีกรมศิลปากร
๒. นางสาววิภารัตน์ ประดิษฐอาชีพ	ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง
๓. นางสาวนารีรัตน์ อำเจริญ	ผู้อำนวยการกลุ่มคลังและพัสดุ
๔. นายบุญเจริญ โหมลคร	นายช่างศิลปกรรมอาวุโส
๕. นางสาวศศิธร แคล้วปรักษ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๖. นางสาวคุณากรณ์ ใหม่วงศ์	นักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ
๗. นายบุญเรือง มูลพงษ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๘. นางสาวเมธพร จันทนาวิเวท	นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ

สำนักงานประมาณ

๙. นางสาวสิริกานต์ ประภาศรี

นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ

๑๐. นางสาวพนิดา พิมพ์พันธ์ดี

นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการ

คณะที่ ๒

๑. นายอลงกรณ์ กาญจนะคูหะ

ผู้อำนวยการสำนักสถาปัตยกรรม

๒. นางสาวมาลีภรณ์ คุ่มเกษม

ผู้อำนวยการกลุ่มนิติการ

๓. นางสาวโสภิต ปัญญาชน

ผู้อำนวยการกลุ่มวิทยาศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์

๔. นายสมเดช คำภาษา

นายช่างโยธาอาวุโส

๕. นางสาวธัชสร ตันติวงศ์

ภัณฑารักษ์ชำนาญการ

๖. นายยุทธนาวารากร แสงอร่าม

ภัณฑารักษ์ชำนาญการ

๗. นายอรอนพ แจ้งสว่าง

ภัณฑารักษ์ชำนาญการ

๘. นางสาวสมลักษณ์ คำตรง

ภัณฑารักษ์ชำนาญการ

๙. นางสาวชนิตติ ยังกง

ภัณฑารักษ์ชำนาญการ

๑๐. นางสาวอภิตี พิษิตวิทยา

ภัณฑารักษ์ชำนาญการ

๑๑. นางสาวกมลพร อุดมธรรมรักษ์

สถาปนิกชำนาญการ

๑๒. นางสาวนพธดา สุทธิจักร

วิศวกรไฟฟ้าปฏิบัติการ

๙. สรุปสาระของกิจกรรม

วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๐.๓๐ น. นายพนมบุตร จันทรโชติ อธิบดีกรมศิลปากร และคณะผู้แทนกรมศิลปากร เยี่ยมชม Kyushu Ceramic Museum จังหวัดซากะ ซึ่งเป็นเมืองที่มีชื่อเสียงด้านเซรามิกระดับโลก พิพิธภัณฑ์แห่งนี้ก่อตั้งในปี ค.ศ. 1980 มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์แ่งมมสำคัญของวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์คิวชูไว้ โดยได้รวบรวมเซรามิกและเครื่องเคลือบประเภทต่าง ๆ จากทั่วทั้งเกาะคิวชู รวมถึงชิ้นงานจากยุโรป ซึ่งเผยให้เห็นถึงอิทธิพลจากเกาะนี้ ทั้งนี้ พิพิธภัณฑ์จะเน้นการนำเสนอเครื่องเคลือบฮิเซ็นทงถิ่น (Hizen porcelain) ภายในห้องจัดแสดงนิทรรศการถาวรนำเสนอประวัติศาสตร์เซรามิกคิวชูและเครื่องเคลือบที่มีลักษณะเฉพาะ พร้อมทั้งจัดแสดงผลงานของช่างฝีมือยุคใหม่

บริเวณโถงด้านนอกห้องจัดแสดง จะปรากฏนาฬิกาดนตรีผลิตจากเซรามิกอาริตะที่ได้รับมอบจากเมืองมิสเซน (Meissen) สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ซึ่งเป็นเมืองพี่น้องของเมืองอาริตะ โดยนาฬิกาจะบรรเลงเพลงควบคู่ไปกับเสียงระฆังกระเบื้องเคลือบ ๒๕ ใบ ด้านนอกพิพิธภัณฑ์

วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๔.๑๐ น. นายพนมบุตร จันทรโชติ อธิบดีกรมศิลปากร และคณะผู้แทนกรมศิลปากร เยี่ยมชม Yoshinogari Historical Park จังหวัดซากะ ซึ่งเป็นอุทยานประวัติศาสตร์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานพิเศษแห่งชาติ แสดงถึงร่องรอยแหล่งที่อยู่อาศัยที่ใหญ่ที่สุดของญี่ปุ่นในช่วงราวศตวรรษที่ ๔ ก่อนคริสต์ศักราชจนถึงประมาณคริสต์ศตวรรษที่ ๓ เริ่มต้นทำการขุดสำรวจขึ้นในปี ค.ศ. ๑๙๘๖ และถูกค้นพบเป็นซากปรักหักพัง ต่อมาจึงได้กำหนดให้เป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของประเทศ บนพื้นที่ประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ ตารางเมตร สถานที่แห่งนี้เป็นแหล่งเผยแพร่วัฒนธรรมเก่าแก่ของญี่ปุ่น ประกอบด้วย การตั้งถิ่นฐานรอบคูน้ำที่ใหญ่ที่สุดในญี่ปุ่นแห่งหนึ่งที่มีความเป็นมาตั้งแต่สมัยยาโยอิ (Yayoi) ที่พักอาศัยซึ่งเป็นบ้านหลุม (Pit Dwelling) และหอสังเกตการณ์ที่มีความสูง ๑๒ เมตร ปัจจุบันสถานที่แห่งนี้ถูกบริหารจัดการจัดการโดยรัฐบาล ในฐานะที่เป็นอุทยานประวัติศาสตร์แห่งชาติ

วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๘.๓๐ น. นายพนมบุตร จันทรโชติ อธิบดีกรมศิลปากร และคณะผู้แทนกรมศิลปากร เข้าร่วมงาน Thai Festival in Saga ณ สวน Kokorozashi no Mori จังหวัดซากะ จัดโดยสถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองฟุกุโอกะ โดยมีนาย Yoshinori YAMAGUCHI ผู้ว่าราชการจังหวัดซากะเป็นประธาน พร้อมด้วยนายโกศล สถิตธรรมจิตร กงสุลใหญ่ ณ เมืองฟุกุโอกะ นางสาวลิษา จุฑะพุทธิ ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานฟุกุโอกะ และนางสาวพรณณีย์ สุวรรณธูปันตัน หัวหน้าสำนักงานตัวแทนส่งเสริมการค้า ณ เมืองฮิโรชิมะ ร่วมเปิดงาน นอกจากการจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม และสินค้าไทย

ตลอดจนคุหาประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวและการค้าของไทยแล้ว จุดเด่นของงานในปีนี้เป็น การแสดง ศิลปวัฒนธรรมไทยโดยนาฏศิลป์และวงดนตรีไทยกว่า ๒๐ ราย จากกรมศิลปากร ซึ่งได้สร้างความประทับใจ ให้ผู้เข้าร่วมงานเป็นอย่างยิ่ง

ในโอกาสนี้ อธิบดีกรมศิลปากร กล่าวขอบคุณผู้ว่าราชการจังหวัดซากะที่ได้กรุณาให้เกียรติเชิญมาร่วมเป็นส่วน หนึ่งของงานสำคัญในครั้งนี้ และมีความยินดีและภาคภูมิใจที่คณะนาฏศิลป์ กรมศิลปากร ประเทศไทย ได้รับ โอกาสมาร่วมการแสดงในงานเทศกาลไทยที่จังหวัดซากะอย่างต่อเนื่อง โดยเชื่อมั่นว่ากิจกรรมนี้ไม่เพียงแต่มอบ ความบันเทิงให้กับประชาชนเท่านั้น แต่ยังเป็นเวทีแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมระหว่างประชาชนทั้งสองประเทศ อีกทั้งยังช่วยสร้างความเข้าใจด้านวัฒนธรรมอันลึกซึ้ง ตลอดจนเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นทั้งใน ระดับภาครัฐและภาคประชาชน

วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๐.๓๐ น. พนมบุตร จันทรโชติ อธิบดีกรมศิลปากร และคณะผู้แทนกรมศิลปากร เยี่ยมชม Saga Prefectural Nagoya Castle Museum จังหวัดซากะ พิพิธภัณฑ์แห่งนี้ตั้งอยู่บนพื้นที่ของปราสาทนาโกย่า เปิดครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๙๓ เป็นที่รู้จักจากบทบาทฐานทัพของโทโยโทมิ ฮิเดโยชิ ซามูไรในยุคสงครามกลางเมืองช่วงสงครามเกาหลี่ พิพิธภัณฑ์แห่งนี้จัดแสดงโบราณวัตถุที่ค้นพบได้จากปราสาท แบ่งเนื้อหาการจัดแสดงออกเป็น ๓ ส่วนหลัก ได้แก่ ประวัติศาสตร์การแลกเปลี่ยนระหว่างญี่ปุ่นและคาบสมุทรเกาหลี การอนุรักษ์พื้นที่พิเศษทางประวัติศาสตร์ของปราสาทนาโกย่า รวมถึงการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมและวิชาการระหว่างญี่ปุ่นและเกาหลี

ห้องชาสีทอง เปิดให้ชมครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๕ ได้รับการออกแบบจำลองห้องชาของโทโยโทมิ อิเดโยชิ ในปราสาทนาโกย่า ห้องชาสีทองตกแต่งด้วยสีแดงเพื่อแสดงถึงฐานะทางการเงินและความมั่งคั่งของ อิเดโยชิ ด้านหน้าห้องชาปูด้วยเสื่อทาทามิ ๓ ผืน มีการใช้แผ่นทองคำ ๑๖,๕๐๐ แผ่น ที่แต่ละด้านขนาด ๑๐๙ มิลลิเมตร เพื่อตกแต่งภายในและภายนอก รวมถึงเพดาน ประตูบานเลื่อน และชากับอุปกรณ์ต่าง ๆ

วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๓.๔๐ น. นายพนมบุตร จันทรโชติ อธิบดีกรมศิลปากร และคณะ ผู้แทนกรมศิลปากร เยี่ยมชม Hikiyama Exhibition Hall จังหวัดซากะ พิพิธภัณฑสถานนี้จัดแสดงรถแห่หรือรถลากที่ใช้ในขบวนแห่ประจำปีเทศกาล Karatsu Kunchi ซึ่งเป็นเทศกาลสำคัญของจังหวัดซากะที่มีมากกว่า ๔๐๐ ปี จัดขึ้นช่วงวันที่ ๒ - ๔ พฤศจิกายน ของทุกปี นอกจากนี้ เทศกาลนี้ยังได้รับการประกาศให้เป็นทรัพย์สินทางวัฒนธรรมพื้นบ้านที่จับต้องได้และสำคัญระดับชาติอีกด้วย ทั้งนี้ รถแห่มีจำนวน ๑๔ คัน แต่ละคันมีน้ำหนักไม่ต่ำกว่า ๑ ตัน และจะมีรูปร่าง ลักษณะ รวมทั้งการตกแต่งอย่างวิจิตรงดงามและมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป

วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๔.๕๐ น. นายพนมบุตร จันทรโชติ อธิบดีกรมศิลปากร และคณะผู้แทนกรมศิลปากร เยี่ยมชม Karatsu Castle จังหวัดซากะ เดิมปราสาทหลังเก่าสร้างขึ้นในปี ค.ศ. ๑๖๐๘ โดย Terasawa Hirotaka ไตเมียวคนแรกที่ปกครองเมืองคะระสึ ทว่าถูกทำลายในช่วงการปฏิรูปเมจิ ซึ่งหอคอยและอาคารอื่น ๆ ของปราสาทที่เห็นอยู่ในปัจจุบันถูกสร้างขึ้นใหม่ในปี ค.ศ. ๑๙๖๖ โดยถอดแบบสถาปัตยกรรมเดิมในสมัยเอโดะ ส่วนที่สร้างขึ้นใหม่นี้มีจุดประสงค์เพื่อให้เป็นสัญลักษณ์ของเมือง และชั้นบนสุดของหอคอยเป็นจุดชมวิวมุมกว้างที่สามารถเห็นวิวทะเลและวิวเมืองได้รอบ ภายในปราสาทมีทั้งหมด ๕ ชั้น แต่ละชั้นจัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ชุดนักรบ อาวุธ อุปกรณ์ เครื่องใช้ทรงคุณค่าในอดีต และงานศิลปะที่บอกเล่าประวัติศาสตร์ที่สำคัญของเมือง

วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๐.๐๐ น. นายพนมบุตร จันทรโชติ อธิบดีกรมศิลปากร และคณะผู้แทนกรมศิลปากร เข้าเยี่ยมคารวะนาย Tomita Jun ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ คิวชู พร้อมด้วยนาย Koizumi Yoshihide รองผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์ฯ และ นาย Shirai Katsuya หัวหน้าแผนกภัณฑารักษ์ ในการนี้ อธิบดีกรมศิลปากรกล่าวขอบคุณที่ได้ให้เกียรติเชิญเข้าร่วมพิธีเปิดนิทรรศการพิเศษเฉลิมฉลองครบรอบ ๒๐ ปี การก่อตั้งพิพิธภัณฑ์ฯ อีกทั้งยังชื่นชมพิพิธภัณฑ์ฯ ในฐานะที่เป็นแรงบันดาลใจให้กรมได้พัฒนาการบริหารจัดการด้านพิพิธภัณฑ์ให้ดียิ่งขึ้น อาทิ การปรับปรุงคลังกลางสำหรับเก็บโบราณวัตถุ และการสร้างศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการอนุรักษ์ ซึ่งจะเปิดอย่างเป็นทางการในห้วงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๙ นอกจากนี้ ยังกล่าวถึงการดำเนินความสัมพันธ์อันดีและลึกซึ้งระหว่างไทย - ญี่ปุ่น ที่มีมาอย่างยาวนาน ผ่านกระบวนการจัดทำบันทึกความเข้าใจด้านวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องจนเกิดเป็นความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การแสดงนิทรรศการพิเศษ ในโอกาสครบรอบ ๑๓๐ ปี ความสัมพันธ์ทางการทูตไทย - ญี่ปุ่น ในปี ๒๕๖๐ ซึ่งได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีและแสดงถึงมิตรภาพอันแน่นแฟ้นระหว่างประชาชนของทั้งสองประเทศ ในโอกาสนี้ อธิบดีกรมศิลปากรกล่าวแสดงความยินดีกับความสำเร็จของพิพิธภัณฑ์ฯ และยืนยันว่าประเทศไทย ในนามของกรมศิลปากร มีความประสงค์ที่จะจัดทำความร่วมมือกับพิพิธภัณฑ์ฯ ในอนาคต โดยมุ่งมั่นสานต่อความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์ สืบทอด และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านมรดกศิลปวัฒนธรรมระหว่างสองประเทศต่อไป

วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๒.๓๐ น. นายพนมบุตร จันทรโชติ อธิบดีกรมศิลปากร และคณะผู้แทนกรมศิลปากร ร่วมพิธีเปิดนิทรรศการพิเศษเฉลิมฉลองครบรอบ ๒๐ ปี การก่อตั้งพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ คิวชู โดยมีนาย Seitaro Hattori ผู้ว่าราชการจังหวัดฟูกูโอกะเป็นประธานกล่าวเปิดงาน โดยมุ่งหวังว่าพิพิธภัณฑ์ฯ แห่งนี้จะช่วยเสริมสร้างพื้นฐานแห่งความเข้าใจด้านวัฒนธรรมระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมงานจำนวนทั้งสิ้น ๔๐๐ ราย

วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๔.๓๐ น. นายพนมบุตร จันทรโชติ อธิบดีกรมศิลปากร และคณะผู้แทนกรมศิลปากร เยี่ยมชมนิทรรศการพิเศษฉลองครบรอบ ๒๐ ปี พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติคิซุ ภายใต้ชื่อ “โฮเน็นและดินแดนบริสุทธ์” ประกอบด้วย ๓ นิทรรศการย่อย ได้แก่ ๑) พระพุทธรูปนิพพาน ซึ่งประดิษฐานอยู่ที่วัดโฮเน็นจิ ในจังหวัดคางาวะ เป็นภาพสามมิติที่แสดงถึงฉากการเสด็จดับขันธของพระศากยมุณี ภายในประกอบด้วยพระพุทธรูปนิพพานยาวกว่า ๒ เมตร พร้อมด้วยรูปปั้น ๒๖ องค์ ซึ่งประกอบด้วยพระอรหันต์ พระอริยเจ้า และสัตว์ต่าง ๆ ๒) พรหมโทะมะมันดะลา สมบัติแห่งชาติชิ้นนี้เป็นผลงานศิลปะจากวัดโทะมะเดระในเมืองนาราสมัยศตวรรษที่ ๘ ถูกจัดแสดงที่โตเกียวเป็นครั้งแรก และ ๓) พระอมิตาภะและภาพเขียนพระโพธิสัตว์ ๒๕ พระองค์ (ยุคแรกเริ่ม) ผลงานศิลปะจากวัดชิออนอินในเกียวโต สมัยศตวรรษที่ ๑๔ ถูกจัดแสดงเป็นครั้งแรกหลังจากการบูรณะ ทั้งนี้ ภายในนิทรรศการฯ ไม่อนุญาตให้บันทึกภาพ

วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๓๐ น. คณะผู้แทนกรมศิลปากร สำนวณศึกษาภายในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ คิซุ อาทิ คลังเก็บโบราณวัตถุ รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟู

วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๕.๐๐ น. คณะผู้แทนกรมศิลปากร เยี่ยมชม Kanzeon-ji Temple จังหวัดฟูกูโอกะ ซึ่งเป็นวัดในนิกายเทนไดของญี่ปุ่น สร้างขึ้นในปี ค.ศ. ๗๔๖ โดยได้รับพระราชทานจากจักรพรรดิ เพื่อเป็นเกียรติแก่พระราชมารดาผู้ล่วงลับ วัดนี้เป็นวัดที่สำคัญที่สุดของเกาะคิวชู ทว่าความเจริญรุ่งเรืองของวัดเสื่อมถอยลงเมื่อดาไซฟุสูกุเสียอิทธิพลทางการเมือง วัดคันเซอนจิสูญเสียวังคารหลายแห่งไปตามกาลเวลารวมถึงประตูใหญ่และเจดีย์ อาคารของวัดบางส่วนที่ยังคงหลงเหลืออยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ วิหารหลัก หอประชุม และหอรบั้ง แม้วัดจะเสื่อมโทรมลง แต่ยังคงเก็บรักษาโบราณวัตถุทางวัฒนธรรมจำนวนมากจากยุคนารา เฮอัน และยุคคามะคุระตอนต้น สิ่งที่น่าสนใจที่สุด ได้แก่ พระพุทธรูปไม้แกะสลักอันวิจิตรงดงามหลายองค์ บางองค์มีความสูงกว่า ๕ เมตร เดิมทีพระพุทธรูปเหล่านี้เคยเก็บรักษาไว้ในวิหารของวัด แต่ปัจจุบันจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ ซึ่งเป็นอาคารคอนกรีตที่สร้างขึ้นในช่วงปี ค.ศ. ๑๙๕๐ ทั้งนี้ ภายในพิพิธภัณฑ์ไม่อนุญาตให้บันทึกภาพ

วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๐.๐๐ น. คณะผู้แทนกรมศิลปากร เยี่ยมชม Kumamoto Castle จังหวัดคุมาโมโตะ ปราสาทนี้ขึ้นชื่อว่าเป็น ๑ ใน ๓ สุดยอดปราสาทของญี่ปุ่น ร่วมกับปราสาทฮิเมจิและปราสาทมัทสึโมโตะ สร้างขึ้นโดยคาโตะ คิโยมาซะ แม่ทัพใหญ่ในยุคเซนโงกุ ใช้เวลาสร้างรวมกว่า ๗ ปี โดยเริ่มสร้างเมื่อปี ค.ศ. ๑๖๐๑ ภายในอาณาเขตปราสาทประกอบด้วยอาคาร จำนวน ๑๓ หลัง ซึ่งได้รับการขึ้นทะเบียนให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญ ทั้งนี้ หอคอยเทนชูกาคุหลักและอาคารในเขตชั้นในเคยถูกไฟไหม้ ๓ วันติดกัน ก่อนเกิดสงครามเซนนัน สาเหตุของต้นเพลิงครั้งนั้นยังคงไม่ทราบมาถึงทุกวันนี้ หอคอยเทนชูกาคุหลังปัจจุบันนี้ได้รับการบูรณะในปี ค.ศ. ๑๙๖๐ โดยยังคงโครงสร้างสถาปัตยกรรมภายนอกเหมือนในอดีต หอคอยเทนชูกาคุใหญ่มีทั้งหมด ๖ ชั้น มีชั้นใต้ดิน ๑ ชั้น นับความสูงจากฐานกำแพงหินได้ประมาณ ๓๐ เมตร หอคอยเทนชูกาคุเล็กมีทั้งหมด ๔ ชั้น มีชั้นใต้ดิน ๑ ชั้น นับความสูงได้ประมาณ ๑๙ เมตร หอคอยเทนชูกาคุใหญ่และเล็กเคยถูกใช้เป็นที่พักของขุนนางตระกูลคะโตะและตระกูลโฮโซคาวะ และปัจจุบันนี้ได้เป็นที่จัดแสดงนิทรรศการและเครื่องใช้ทางประวัติศาสตร์ในสมัยนั้น นอกจากนี้ หลังจากที่ถูกปราสาทได้รับความเสียหายร้ายแรงจากเหตุแผ่นดินไหวคุมาโมโตะในปี ๒๕๕๙ ด้วยความช่วยเหลือจากผู้สนับสนุนมากมาย หอคอยปราสาทจึงฟื้นฟูเสร็จในปี ๒๕๖๔

วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๕.๐๐ น. คณะผู้แทนกรมศิลปากร เยี่ยมชม Zendo-ji Temple จังหวัดฟูกูโอกะ วัดแห่งนี้ก่อตั้งในปี ค.ศ. ๑๒๐๘ โดยโชโกะ โซนิน ศิษย์เอกของโฮเน็นผู้ก่อตั้งนิกายโจโด (ดินแดนบริสุทธิ์) ในประเทศญี่ปุ่น สร้างขึ้นโดยนางอิระ คุซาโนะ ผู้ว่าราชการจังหวัดซึคุโกะ เพื่อเป็นวัดสำหรับฝังศพของตระกูล ในฐานะวัดหลักของนิกายโจโด จึงได้รับชื่ออย่างเป็นทางการว่า “ไดฮอนซัง” เมื่อเดินผ่านประตูเข้าไปทางด้านขวามือจะเห็นต้นการบูรยักษ์ ซึ่งจังหวัดฟูกูโอกะกำหนดให้เป็นอนุสรณ์สถานทางธรรมชาติ ระฆังวัดขนาดใหญ่ทางซ้ายมือเป็นทรัพย์สินทางวัฒนธรรมที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากจังหวัด สมบัติทั้งสองนี้สร้างบรรยากาศอันศักดิ์สิทธิ์ให้กับบริเวณวัด ด้านหลังวัด ศาลาซันโซโดเป็นที่ประดิษฐานรูปปั้นไม้ของเซนโด ผู้ก่อตั้งนิกายโจโดชาวจีน และโชโกะ โซนิน ซึ่งทั้งสองเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมที่สำคัญของรัฐบาลญี่ปุ่น สมบัติล้ำค่าอื่น ๆ ที่มีชื่อเสียงเป็นพิเศษ ได้แก่ พระสูตรสมาธิเคลือบทองพิมพ์บนกระดาษคราฟท์ (หนึ่งในมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ) และง้าวที่บรรยายถึงประวัติศาสตร์ของเซนโดในญี่ปุ่น ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของจังหวัดฟูกูโอกะ อีกทั้งวิหารหลักและประตูก็ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติเช่นกัน

๑๐. ข้อเสนอแนะจากการจัดกิจกรรม

การเยี่ยมชมสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของประเทศญี่ปุ่น รวมถึงการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยองค์กรระดับชาติ ถือเป็นโอกาสอันดีในการเรียนรู้วัฒนธรรมญี่ปุ่นผ่านโบราณสถาน โบราณวัตถุ และบุคคลที่อยู่ในแวดวงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งสามารถสะท้อนประวัติศาสตร์ แนวคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี และแนวปฏิบัติของชาวญี่ปุ่นได้เป็นอย่างดี ก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมระหว่างกัน อันจะเป็นประโยชน์ในการทำงานได้เป็นอย่างดี

ในส่วนของการศึกษาวิทยาการด้านการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ แสดงให้เห็นว่าเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องในปัจจุบันมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ตั้งแต่เทคนิคแสงสีและรูปแบบที่ใช้ในการจัดนิทรรศการเพื่อดึงดูดความสนใจ การใช้เทคโนโลยีเสมือนจริงเพื่อมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เข้าชม และการใช้อุปกรณ์นำชมที่กระตุ้นความสนใจ และสร้างความเพลิดเพลินให้กับผู้เข้าชมทุกเพศทุกวัย ไปจนถึงการใช้วิทยาการและเทคโนโลยีในการอำนวยความสะดวกเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูโบราณวัตถุในคลัง กิจกรรมนี้จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับผู้ที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับพิพิธภัณฑ์โดยตรง เพื่อไปสู่การพัฒนาพิพิธภัณฑ์ของไทยให้ทัดเทียมพิพิธภัณฑ์ระดับโลก

นางสาวเมธพร จันทนาวิเวท
นักวิเทศสัมพันธ์ปฏิบัติการ
ผู้สรุปผลการเดินทางไปราชการ